

Záujem a záber autorky v predkladanej diplomovej práci je veľmi špecifický. Obsahovo nás uvádza naprieč časom a priestorom do starovekej Číny dynastie Han, ešte presnejšie do jej pohrebných rituálov, vzťahu k (ne)smrteľnosti a s tým spojenou organizáciou hrobiek, teda do oblasti pre väčšinu z nás neznámej a tak trochu odľahčitej. Konceptuálne je však argumentácia vybudovaná pre nás familiárnym jazykom: slovami autorky je cieľom práce pomocou semiotickej analýzy preskúmať štruktúry v priestoroch hanských hrobov, ktoré sú v konečnom dosledku akousi mapou k pochopeniu štruktúr vtedajšieho sveta (s. 10). Hrobové predmety, napríklad, s ktorými nás zoznamuje v záverečnej kapitole nechápe ako artefakty, vhodné pre umelecko-historickú analýzu, ale ako znaky, ako „polysémické súčastí systému“, ktoré sú zároveň základným kameňom k pochopeniu sveta číňanov pred 2 tisícimi rokmi. Znaková problematika tak dáva autorke príležitosť predstaviť kultúrne a spoločenské mechanizmy i v tak vzdialenej civilizácii ako je tá čínska a pritom sa vyvarovať interpretácii kultúry aplikáciou konceptov založených na princípoch vývoja západnej civilizácie – fakty, ktoré si sama autorka dobre uvedomuje. Z napísaného preto i vyplývajú nesporné klady práce: slušná orientácia vo veľmi konkrétnej a špecifickej oblasti starovekej Číny dynastie Han a jej pohrebnej kultúre a taktiež snaha uchopiť jednotlivé aspekty problému pomocou konceptuálnych a interpretačných nástrojov semiotiky. Odvaha pustiť sa do náročnej problematiky a pretaviť ju do konkrétnych zistení. Text na záver vrcholí v tabuľke kde autorka dáva do súvislosti štruktúru hrobu (alias textu) so štruktúrou vedomia hanského Číňana.

Zároveň je však na mieste formulovať i niektoré, čiastkové výhrady: prvá sa týka toho, čo som si dovoľila pomenovať ako „dobrovoľné semiotické tanečky“. Ak nie je totiž zbytočné, z pochopiteľných dôvodov, predstavovať v samostatnej kapitole čínsku dynastiu Han, sú pasáže venované úplným základom semiotiky z mojho pohľadu nadbytočné. Z toho vyplýva i v konečnom dosledku relatívne nevyvážená organizácia práce ako celku: k samotným hanským hrobom, o ktorých primárne diplomová práca pojednáva, sa dostávame v poslednej štvrtine práce a k dlho avizovanej interpretácii hanských hrobov až na posledných 5 stranách (s. 64-69). Jadro celého problému sa tak dostáva na úplný záver, chvost práce, kde nezostal priestor pre diskusiu, polemiku s inými názormi na ten istý problém. Znova podotýkam, že daná téma je relatívne cudzia, preto možno stálo za to venovať pozornosť aj iným interpretáciám (využívajúcim iné konceptuálne nástroje) viažúcim sa k danému problému. Posledná námietka, ktorú by som rada nastolila (a možno i autorku vyzvala k dodatočnej obhajobe) sa týka výberu niektorých semiotických nástrojov a ich relevancie pre danú tému: koktejl teórií obsahuje niektoré viac, iné menej relevantné prístupy,

menovite Barthovou „rétoriku obrazu“, ďalej „smrť autora“ od toho istého autora, a ďalej od M. Foucaulta (ktorého mimochodom autorka zaraďuje medzi semiotikov (s. 13), s čím by asi viacerí z nás nesúhlasili), až po naratologické teórie „vyprávění“ a derridiánsku koncepciu textu. Okrem toho, že tému hanských hrobov obzvlášť neobohacujú (v porovnaní trebárs so semiotikou priestoru, alebo základnými premisami U. Eca, či aplikáciou binárnych opozícií), narážam na to i preto, že potenciálny čitateľ textu, odborník na francúzsky štrukturalizmus a postštrukturalizmus môže získať dojem, že autorka nevedomo mieša oba pohľady na svet, resp. zamieňa oba prístupy k danému problému. Z mojho stanoviska je pritom patrné, že inklinuje k tomu čo je definované v štrukturalizme ako isté hľadanie myšlienkových vzorcov vo všetkých formách ľudskej aktivity teda i v pohrebných rituáloch číňanov dynastie Han. V tomto smere si myslím, že mohla byť väčšia pozornosť venovaná ideám C. Lévi-Straussa a jeho štrukturalnej antropológii.

Napriek formulovaným výhradám, diplomová práca spĺňa kritéria kladené na redakciu vedeckej práce i rozsahom použitej literatúry, i kvalitou poznámkového aparátu. Jedine v odkaze na vlastnú predchádzajúcu prácu je nutné citovať samu seba, inak nemá čitateľ šancu posúdiť do akej miery sa v kapitole *Predstavenie dynastie Han* čerpalo z bakalárskej práce a čo je nové. Štylisticky je práca na dobrej úrovni, bohužiaľ až na vyrušujúce preklepy v menách autorov (Sassure, s. 14, 15, Bartes, s. 22, Lévy-Strauss, s. 33).

Prácu odporúčam k obhajobe a navrhujem známku 2.

V Prahe, 9. 9. 2012

Mgr. R. Šafaříková, PhD.